

призводить до того, що виявляється неможливим передбачити дії радикалів, а метод рефлексії виявляється безсилим, оскільки орієнтований на особу, яка адекватно сприймає оточуючий світ.

По-третє, ці доктрини містять значний елемент демонстративності. Ця риса полягає в тому, що вона заснована на цілком зрозумілому спонуканні людей – голосно заявити про себе і свою особисті, заявити так, щоб всі, або, принаймні, багато хто дізнався про це. Ця якість властива багатьом людям, але для деяких вона наповнюється особливим змістом, що полягає в тому, що вони не можуть про себе голосно заявити поза групою. Дана якість виражається в тому, що в радикальних діях вони прагнуть зовнішньої форми демонстрації єдності, однострою. Іноді це виглядає як їх недбалість, нарочитість, проте причина в іншому – в прагненні заявити про себе, хай навіть в негативному плані. Причому необхідно відзначити, що дана якість не завжди повністю усвідомлюється самими людьми, часто вони роблять це підсвідомо. Іноді вони навіть з певним наміром демонструють радикальність, бажаючи ще раз ніби кинути виклик суспільству, підкресливши те, що вони не бояться майже відкрито протистояти, заявляючи вголос при цьому про свою неповторність.

Кожен із зазначених факторів заслуговує на окреме дослідження в рамках кримінологічного аналізу.

Одержано 22.09.2019

УДК 343.35

Віталій Олегович НАЙДА,

курсант 4 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Ярослав Григорович ЛИЗОГУБ,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

СТИСЛА КРИМІНОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ЗЛОЧИННОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ ІЗ ПРОВЕДЕННЯМ ЗАКУПІВЕЛЬ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ

Життя та здоров'я людини є найвищими соціальними цінностями в нашій державі. У той же час, сфера медицини, однією з функцій якої є надання допомоги особам, життя та здоров'я яких потребує

відповідного втручання, є достатньо корумпованою. Це, у свою чергу, віддзеркалюється на проведенні закупівель, пов'язаних із розкраданням бюджетних коштів у медичних закладах.

За даними аудиторів Рахункової палати, вартість договорів, укладених упродовж 2012–2015 рр., поза конкурентною процедурою досягла майже 51 % від загальної вартості всіх закуплених державою товарів, робіт і послуг. Під час здійснення закупівлі імпорتنних лікарських засобів у 55 разів перевищувала ціну реалізації. Усього виявлено збитків від закупівель товарів, робіт і послуг на суму 22,7 млрд грн [2].

Зауважимо, що предметами закупівель, пов'язаних із розкраданням бюджетних коштів у медичних закладах, часто стають не тільки медичне обладнання або лікарські засоби, але й господарське приладдя, продукти харчування, будівельні матеріали тощо.

Прикладом, на підтвердження цієї тези, є відкриття поліцією кримінального провадження щодо проведення ремонтних робіт у КНП «Міська дитяча лікарня № 5», що супроводжувалися антиконкурентними узгодженими діями, спрямованими на недопущення та усунення конкуренції і спотворення результатів публічних закупівель ремонтних робіт [1].

Що стосується причин, які призводять до закупівель, пов'язаних із розкраданням бюджетних коштів у медичних закладах, то можемо виділити такі:

- 1) низький рівень зарплат у медичній сфері;
- 2) занепад моральних цінностей та свідоме сприйняття корупції усіма ланками медичної системи, починаючи з молодшого медичного персоналу, і, закінчуючи головними лікарями, як невід'ємного джерела їх доходів;
- 3) недосконалість законодавства, яке регулює питання закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти, а також недоліки у діяльності контролюючих суб'єктів, зокрема Держаудитслужби, Антимонопольного комітету чи Національного антикорупційного бюро, які можуть аналізувати лише надпорогові закупівлі у медичній сфері;
- 4) брак надійного механізму притягнення до відповідальності за порушення законодавства, що регулює питання закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти;
- 5) низький рівень культури підприємницької діяльності у вітчизняних підприємств;
- 6) недостатнє залучення представників громадськості до проведення моніторингу закупівель.

Рекомендації. Ураховуючи ці детермінанти, вважаємо достатньо ефективним активне залучення до моніторингу сервісів публічних закупівель, зокрема «ProZorro» та «YouControl», представників громадських організацій, журналістів та звичайних громадян за допомогою платформ громадських антикорупційних розслідувань, таких як «Wikiinvestigation». Також вважаємо доречним провести реформування контролюючих суб'єктів, зокрема не обмежувати їх контролюючу діяльність виключно надпороговими закупівлями.

Список бібліографічних посилань

1. Ухвала Ленінського райсуду м. Харкова від 22.08.2019 : справа № 642/5729/19, провадження № 1-кс/642/3140/19 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83812100> (дата звернення: 20.09.2019).

2. Звіти Рахункової палати за 2015 рік // Рахункова палата : офіц. сайт. URL: <https://gr.gov.ua/FinControl/FinReports/?id=469> (дата звернення: 22.09.2019).

Одержано 23.09.2019

УДК 343.85

Анна Олександрівна НАУМОВА,

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків)*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ОБОРОННОГО ЗАМОВЛЕННЯ

Корупція – є реальною національною загрозою безпеці, а тому до пріоритетних напрямів протидії корупції необхідно відносити розробку нового та удосконалення чинного антикорупційного і кримінального законодавства. Варто зазначити, що в чинному кримінальному законодавстві відсутнє поняття корупційного злочину, тоді як передбаченні у примітці до статті 45 КК України надається перелік злочинів, які можуть бути віднесені до корупційних. Зазначені у цьому переліку злочини не охоплюють всі види корупційних злочинів. Так, службове підроблення, підкуп особи, яка надає публічні послуги, зловживання впливом інші не вказані у примітці ст. 45 КК. Протидія корупції є важливим напрямом сучасної кримінальної політики держави, а тому центральне місце займають кримінально-правові засоби протидії найбільш небезпечними корупційними діями, до яких необхідно відносити службове підроблення, підкуп особи, яка